

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.



Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A kisipar és a városok.

A változott viszonyok folytán az ipar terén méltán tehető fel a kérdés, vajjon szükséges, hasznos-e a vásár a kisiparosra, avagy káros? Erre a kérdésre az iparügyek terén nagy ismeretkörrel és áttekintéssel bíró egyik országos szaktekinélyünk úgy nyilatkozott, hogy a vásárok szaporítása nem kívánatos, mert azok a kisiparos helyzetén nemcsak nem lendítenek, hanem arra hátrányosak.

Ha a vásárokról beszélünk, meg kell különböztetnünk az országos és heti vásárokat s előre kell bocsátanunk azt, hogy alig van intézmény, melynek csak előnyei és egyúttal hátrányai ne lennének: midőn tehát a vásárok szükségességéről, hasznos, vagy felesleges voltáról beszélünk, azt kell vizsgálnunk, vajjon az előnyök, avagy a hátrányok vannak-e tulsúlyban ezen régi intézménynél?

Az ugynevezett országos kirakodó vásároknak az ország tulnyomó részében a negyvidéketi eltekintve, ma már nincs értelme és jelentősége. Ezen városok vásárló közönsége mai nap ugyanazokból kerül ki, akiknek piaci központja az országos vásár tartásának helye, akik tehát az ugynevezett heti vásárokat is felkeresik.

De míg az országos vásárokat az ország minden vidékéről egybesereglett kétes existenciák keresik fel selejtes áruikkal, a melyekkel minden anyagi és erkölcsi felelősség nélkül csapják be az egyszerűbb vásárló közönséget s ezzel a helyi és járási iparosoknak elviselhetetlen versenyt támasztanak,

addig a heti vásárok vevőközönsége többnyire ismerős iparosoktól szerzi be szükségletét, a vevő és eladó között állandó üzleti viszony fejlődik, az iparos jó árut méltányos árban kénytelen a piacra vinni, ha csak vevőit elveszíteni nem akarja.

Míg tehát az ugynevezett országos kirakodó vásárok nemcsak azon szempontból, mert a kisiparosra nagy költséggel és idővesztéssel járnak, úgyhogy az iparos a legtöbb esetben ráfizet árujára, vagy alig keres azokon minimális hasznot, hanem azért is károsak, mert a kisiparost reászoktatják a felületlen, tökéletlen és hanyag, az ugynevezett „vásári” munkára. A kisiparosnak csak úgy van célja és létjogosultsága, ha cikkei ugyanazzal a külső csinnal állítja ki, mint a nagyipar s mellette jó anyagból tartós, gondos, tökéletesebb munkát állít elő. A vevőknek ugyanis csak ily módon térülhet meg az a többletkiadása, melyet a drágább kézimunkáért kénytelen adni s a kisiparos csak ezáltal egyenlítheti ki a nagyobb tökéletesebb munkát előállításához szükséges költségek között létező előállítási költségkülönbséget?

A heti vásároknál csakis a fentebb felhozott hátrányok állanak fenn. Iparosaink hetenkint legalább is két délelőttöt veszítenek a munkaidőből, mi teljesen munkanélkül telik el, sőt ha zord időben a piacon való ácsorgással szerzett megbetegedéseket is számítjuk, a munka mulasztás még nagyobb.

A heti vásárok ezen hátránya kétségtelen. Míg azonban az országos kirakodó vásárokat a mai változott viszonyok köze-

pette határozottan károsaknak, feleslegesnek s így megszüntetendők tartjuk, addig a heti vásárookra való járás nem okoz számbavehető költséget, a munkamulasztást méréselkelheti a kisiparos az által, hogy a piacra nem maga áll ki, hanem neje, vagy olyan hozzátartozója, aki munkát nem mulaszt. A heti vásárok hátrányai tehát méréselkelhetők, a vevőközönségre pedig határozottan előnyösek, megkönnyítik a választást s nem járnak azzal az idővesztéssel, mely az iparosnak otthonában való felkeresésével járnak.

Midőn tehát a vásárosok felett itélkezünk, különbséget kell tennünk az országos kirakodó és heti vásárok között s míg az elsőre nézve teljesen osztjuk azt a felfogást, hogy azokat szaporítani nem célszerű, hanem ellenkezőleg azok megszüntetendők, a heti vásárok előnyei még mindég tulsúlyban vannak hátrányai felett s így azokra szükség is van.

Más kérdés, vajjon ezen heti vásárokat tolni? Igenis, ez lehetséges volna, de csak szövetkezeti alapon. A kisiparosoknak előbb-utóbb meg kell érteniök, hogy a nagyiparral egyenlőtlen eszközökkel folytatott küzdelemben csak úgy lesznek képesek magukat fentartani, ha szövetkeznek s ezzel megszerzik azon előnyöket melyeket a nagyiparnak a tőke ellen nyújt.

Anyagbeszerzési és áruértékesítő szövetkezetek s ezek által fentartott közös boltok és raktárak tetemesen lezállítanak nemcsak az előállítás, hanem az értékesítés költségét is s így a mainál sokkal előnyösebb

Legendák a szerelemlről.

— A „Debeczen” eredeti tárcája. —

Nyitány.

Egy este belibbent a szobámba Ámor. Mesesz-p nyári éjszaka volt. Én szivarozva ültem a hintaszékemben s arcom veritékével kerestem a kenyeremet. Tudniük verset iriam.

Tehát a nyitott ablakon beröppent hozám Ámor. Ezt önök nem fogják nekem elhinni, de arról én nem tes. — Tanúkkal nem tudom igazolni a látogatást. Mert Ámor mostanában csak négy szemköt jelenik meg a versiro poetak előtt. Ahol ketten vannak együtt: ott ő már mai napság ritkán van jelen. Különösen ritkán, ha ez a kettő férj és feleség.

— Mi lelt, istenkém? — kérdeztem a halhatatlan görög fiut, amint a divánom sarkába kuporodva, busan hajtotta tenyerébe gondórfürtös fejét.

— Azon szomorkodom, — felelt az isteni kis szárnyas, — hogy ma már nem úgy van, mint régen.

— Miért ne volna úgy?

— Mert ma már nem a legfőbb jó a világon a szerelem. Ma már nem a szerelem boldogítja az embert.

— Hogy mondhatasz ilyent?

— Például most jövök egy házaspártól.

Azok igazán tiszta szerelemből házasodtak. Soha olyan mézesheketet, amiók azok elöltöttek. Azt már én is megszoktam. Még most is forrón szeretik egymást, — de hát elszegényedtek. Nem maradt egyebük, csak a nagy szerelemük. S szörnyű szerencsésülnek érzik magukat.

— No hát én más példát mondok neked, Ámor. Nézz csak a szemben levő ház első emeletére, ahol oty világosak az ablakok. Bizonyosan esély van az új képviselő urnál. Látod, ennek az embernek, aki apró ügyvedecske volt a vidéken, semmi tehetsége és tömérdek ellensége volt. A tehetsége nem vitte előre, az ellenségei pedig hátrafelé húzták. S ez az ember ma mégis szerencsés és boldog. S egyedül a felesége szerelme tette boldoggá.

Ámorka szeme felragyogott:

— Anyira szereti a felesége?

— No, nem őt szereti, hanem a főispánt szerette s a főispán megválasztatta az urát képviselőnek. Látod, hogy ma is úgy van, mint régen volt! Ma is a szerelem teszi az embert boldoggá!...

Toggenburg lovag.

A levante birtokait lassankint elfoglalta az ellenség. Pedig messze földre nyultak ki a hárai. Utoljára a levante a fellegrába: a dombon álló ősi kastélyba szorult. Azt védelmezte makacsul az ostrom ellen. Mint a

hogy vitéz elei védtek váraikat hajdanában. De mi volt az ősek küzdelme az ovezhez képest? Azoknak csak a tatarral, törökkel kellett viaskodniok. De neki a takarekpénztárrakkal, az ügyvédekkel, az uzsorásokkal és végrehajtókkal. Dzsingiszkhán és Szulimán hadainál rettenetesebb néppel.

Csak még egy ideig bírja tartani a várat! Csak még egy ideig meg ne perdüjön az udvarán a dob! Csak addig ne, amíg a felmentő sereg megérkezik.

A fölmentő sereget a szomszéd uradalomból várta a bajnok. A fölmentő sereg — egy szép asszony volt, akit még szebbé tett az a körülmény, hogy özvegy volt; legszebbé tett pedig az, hogy boldogult férje ura végrendeletében őt nevezte ki az aranykalászos és tehermentes rónaságok, gyönyörű gulyák, édes disznósordak és egyéb bábajos dolgok egyedüli örökösévé.

Az ilyen fölmentő sereg csakugyan megszabadíthatja a legrozogább várat is az ostromtól. Az ilyen fölmentő seregért érdemes követet küldeni, ugy-e bár?

Az ifju önmagát küldte követségbe. Elővette minden ekesszólasát, hogy a segedsereget megindulásra bírja — az oltár felé...

Hiába!

— Sohasem dobom el az özvegyi fát — jelentette ki bátor, lemondó mo-

helyzetbe juttathatják a tengődő kisiparos osztályt.

A mult idők elavult intézményét, a vásárokat csak ily módon lehet és kell majd megszüntetni, illetve új, a mai viszonyoknak megfelelő intézménnyel pótolni.

A kedvezményezésnek azonban nem ölülről, hanem az iparosok köréből kell kiindulnia, a kormány és közegei csak támogatják a kisiparosok életre való törekvéseit.

A kisiparosok helyzetén semmi más nem segíthet, csak a szövetkezés.

Politikai hírek.

(Tiszti fizetésemelés.) A jövő hónap első napjaiban Budapestre érkeznek már az osztrák delegátusok is és 5-én, vagy 6-án megkezdik a szokásos előterjesztést.

Mindjárt a delegáció egyik első ülésén, mint biztos forrásból értesülünk, meglepetés következik. A közös kormány iniciatívát fog előterjeszteni úgy az osztrák, mint a magyar delegációban a közös hadseregbeli katonatisztek fizetésemeléséről.

Eről az indítványról az utóbbi időben egyáltalában nem esett szó, de beavatott politikai körökben nagyon jól tudják, hogy el nem maradhat. A honvédsztek fizetésemelését már elhatározta a magyar és az osztrák képviselőház, már pedig a tiszti fizetéseknek egyformának kell lenniük. Ennek megfelelően a delegációk elé terjesztendő 1909. évi közös költségvetésben már a fel-emelt tiszti fizetések szerepelnek.

Az indítvány sorsa nem kétséges. A delegáció legutóbbi ülésén a formahiba miatt utasítottak el csupán az osztrák delegációnak a tiszti fizetésemelésre vonatkozó indítványát. Most illetékes helyről jön a javaslaty kimondta, hogy a fizetésemelést szükségesnek tartja, nem térhet ki előle. A kormánynak különben garanciája van a most megválasztott delegátusok nagy többségétől, hogy meg fogják szavazni a katonatiszti fizetésemelést. A független-égi párthoz tartozó delegátusok közül azonban néhány tartózkodni fog a szavazástól.

* * *

(Szociálisták a nemzet ellen.) A pluriális választói jog hivatalos bejelentését a szociáldemokrata párt hivatalos lapja, a „Népszava”, igen súlyos kijelentéseket tesz.

sollyal az észvesztően szőke tündér. Gyászolni fogom az uraszkám öröke...

Igaz, hogy átkozottul jól állott neki a gyászruha!

Sohase dobja el az özvegyi fátyolt! Pedig azt mondják, hogy nem is olyan szívesen fogadta a főkötőt, mikor az ura a fejére tette.

Nyilván azóta szeretett bele, mióta a férje meghalt s ő megtudta a végrendeletet. Csak az lehet a dolog magyarázata.

Hősnök ekkeseredetten tért haza. S ekkeseredésében mi telhetett tőle? Olyan mire vetemedett, amit meg nem tett egész életében. Bevonult a könyvtárába s elkezdett olvasni.

Schiller költeményei akadtak kezébe. S mélyszégyen megindulással olvasta Toggenburg lovag érzékeny történetét, akinek imádjátja felvette a zardaszűzek fátyolat. S a lovag leült a zárdával szembe s ott ült napokig, hetekig, hónapokig, esztendőnkig. Torzonborzán nőtt a haja, a szakállja összefonódott körülötte a folyondárral. S mikor a zárdaszűz, azaz hogy a zárdaszűz egy szép reggel kitekintett ablakán: csak holttestet látott.

— Nagyszerű ötlet! — ütött a homlokára a mi lovagunk.

S néhány nap mulva, amikor a bájos özvegy ablakán kitekintett, a szomszéd kastély tornácán ott látta ülni a leventét. Ki-

Nyiltan kimondja, hogy a szociálisták a nemzet ellen mennek.

A „Népszava” ezeket írja a többek közt: I. Ferencz József azt mondta:

— Politikai jogok dolgában Magyarország polgárai egyenlők legyenek.

A féktelen demagógiával uralomra jutott párt azt mondja:

— Én a polgárokat osztályozom és egyik polgárnak kotszer, háromszor, négyszer annyi jogot adok, mint a másiknak. És mivel így áll a dolog, a nép azt mondja:

— Egem az én érdekem végtelen messze sodor az ugynevezett nemzettől és másodszor a király mellé, ha mindjárt egy csöppet sem lelkesedem is a királyság intézményeért.

Aminek az lehet a természetes következménye, hogy a nép, amely a nemzetbeli urakban megrontóit, kifosztóit, meggyalázóit, méltóságának lefokozását látja, halálos gyűlölettel gyűlöli majd az elnyomóinak kedves intézményeket és — ha úgy fordul a sora — elnyomói ellenében együtt fog haladni a királlyal. Tudják ezt Andrássy és társai? Ha tudják és még sem térnek észre, akkor valószínű, hogy ők lesznek a független Magyarország eszméjének sírásói, hogy ők taszítják le a magyarságot arról a pozícióról, amelyet ezidőszent Magyarország népei között elfoglal. Mert ők, mint a magyarság képviselői szerepelnek és így ő bennük a magyarságot fogják meggyűlölni a többi népek.

Világos célzás ez a Gross-Oesterreich mozgalomra. Idáig jutottunk már tehát. Hazáruulók lesznek saját véreink! A nemzet-

* * *

(Mégis jön a francia pénz!) Néhány nappal ezelőtt nagy zajt csapnak az újságok a körül, vajjon Fontenay budapesti francia főkonzul tett-e lépéseket arra nézve, hogy az önálló magyar bank megállapításánál francia tőke is szerepeljen?

Hivatalos és félhivatalos nyilatkozatok özönével megcáfálják ezt a föltevést, míg ma a függetlenségi párt hivatalos lapja az írja, hogy a cátolet „nem jelenti azt, hogy Magyarország és Franciaország között egy pénzügyi természetű közeledés ki volna

tekintett döntő, megint csak ott találta. Kitekintett másnap virradóra, szere mese nem tágitott. Ott ült napokon, heteken, hónapokon át. Remitő sokáig ut, üt és üt. Ha szél fujt, ha zápor ömlött, ha zivatar csattogott, a gavalér ott ült és le nem vette tekintetét imadotja ablakairól egy percre sem.

Ennyi szerelemnek az özvegy utoljára nem bír ellenállni. Úzent a lovagnak, hogy üsse part — eldobja az özvegyi fátyolt. Nem veszi a lelkére, hogy az ő imádoja Toggenburg lovag sorsára jusson.

Het-dhet országra szólott a lakodalom! A ná-zéj-zaka után a friss menyecske kitérte ablakát s összemosolygott a ragyogó tavaszi hajnallal.

Egyszerre ijedten kapta vissza a fejét. Imadója, azaz hogy férje ura ott ült a szomszéd kastély tornácán s mereven rászegezte a szemét.

Vissz nézett a szobába. Férjura ott csücsült hálókabátban a reggeliző asztal mellett.

Káprázat játszik vele?

Baljósan csillogó szemmel in'ette oda a férjét:

— Nézzen ki csak az ablakon. Ki az ott?

Az új Toggenburg odapilantott az autómátára s végzetlenül zavarodottsággal vakarta körül a feje bubját... (S.)

zárva. Sőt úgy véljük, ezt a közeledést arra hivatott komoly tényezők mindkét részről keresik.

Az után a világos nyilatkozat után arról panaszkodik, hogy a német és osztrák pénzügyi ellenséges indulattal vannak a magyar bank és a magyar érték iránt.

— Csoda-e, ha ilyen körülmények között, — folytatja, — Magyarország új piacokat keres értékeinek, amelyek megbízhatóbbak és amelyek támogatásukat nem teszik függővé attól, hogy Magyarország végleg mondjon le gazdaságának függetlenségéről? Franciaország diszponiblis tőkékben hasonlíthatatlanul gazdagabb, mint akár Ausztria, akár Németország. Sőt mind a kettő együtt. Nem is lesz olyan nehéz a magyar értékek egy részének, úgy a rézibb kibocsátásuaknak, mint az újabbaknak ott állandó és biztos piacot találni.

Most, hogy az önálló bank kérdése kerül homlokterbe, teljes biztossággal el lehetünk készülve újabb pénzügyi támadásokra osztrák és német részről. A bankigazgatók főleg azért fájnak úgy az önálló banktól, mert féltik zálogleveleik kurzusát. Csoda-e, ha ez ellen védekezünk? Annak a szerencsétlen német hírlapi kacsának, (hogy francia tőkével fogják a magyar bankot megállapítani és ennek fejében Magyarország a hármasszövetség ellen fordul) esetleg igaza lehet. Az önálló magyar bank és a magyar-francia pénzügyi közeledés között ez az összefüggés csakugyan meg lehet.

Most már csak az a kérdés, hogy az előbbi hivatalos cátoatokkal mit fognak csinálni?

* * *

(A bolgár fejedelem Budapestén.) Báró Aehrenthal külügyminisztert Ferdinánd bolgár fejedelem félórás magánkihallgatáson fogadta. — Ferdinánd bolgár fejedelem ma reggel 8 órakor jelen volt a várkapornában rendezett misén. Fél kilenc órakor a fejedelem megsejmelte a kápolnában lévő kriptát. Tíz órakor Ferdinánd fejedelem és Eleonóra fejedelemasszony meglátogatták a várban levő Erzsébet királyné-muzeumot. Ma déli 12 órakor a bolgár fejedelmi pár tiszteletére udvari dejeuner volt, melyen 43 személy vett részt. A dejeuner-n jelen voltak ő felsége a király, Ferdinánd bolgár fejedelem, Eleonóra fejedelemasszony, Klotild, Augustza, Erzsébet, Henriette főhercegnők, József főherceg, gróf Apponyi Lajos udvarnagy és neje, báró Aehrenthal közös külügyminiszter, Schiessl kabineti igazgató, Daruváry kabinetirodai főnök, Montenuovo herceg második főudvarmester, gróf Paar és báró Bolfras ő felsége főhadsegédei, báró Gagern követ, Margutti, Bartha, Bronn őrnagyok, Dadányi, Pongrácz és Spányik őrnagyok és a kíséret tagjai.

Közigazgatás.

Tanácsülés. Tegnap délelőtt tanácsülés volt a városnál, csupán a rendes, megszokott adminisztratív ügyeket tárgyalták csekély érdeklődés mellett.

Nagy munkában. Nagy munkában vannak a vármegyén. Erősen folyik minden oldalról a szeptemberi történelmi nevezetességű közgyűlés előkészítése. Mert valóban történelmi nevezetességű lesz ez a közgyűlés Hajdúvármegyére.

Nagy időkre alapozzák meg a megye jólétét, békéjét és fejlődését. A legfontosabb úgy természetesen annak a nagy demonstrációnak minél fényesebbé tétele, amellyel a hajduság szembeszállt Szabolcsvármegye jogtalan fímadásával. Az illetékes városok már mind megadták a választ erre a rut akcióra, most már csak az egész hajduságnak kell rámondania az „igeit”!

Ezért van nagy sürgés, forgás a vármegyén, amelynek porlepte felülszuszait most kezdik még csak istenigazában lapozgatni.

Mérnökök kongresszusa.

Országos mérnök vándorgyűlés Debrecenben.

A Magyar Mérnök és Építész-Egylet feladatát tüzte ki, hogy a vidék nagyobb városában évenként tartandó országos mérnök kongresszusok által, az egyesület működésének fontosságára a vidéki kartársak és a műszaki ügyek iránt érdeklődők figyelmét felhívja.

Ennek már eddig is fontos eredménye van amennyiben az ország négy nagyobb városában lakó mérnökök megalakították a Magyar Mérnök és Építész-Egylet vidéki osztályait, hogy ez által az anyaejegyesület karöltve a műszaki kar minél szilárdabb tömörítésnek munkáján dolgozzanak és továbbá az anyaejegyesületnek a műszaki tudományok fejlesztésében és a mérnöki karnak a társadalomba az őt megillető hely elfoglalásában segédkezést nyújtsanak.

A Magyar Mérnök és Építész-Egylet ez évi országos vándorgyűlését Debrecenben tartja meg október hó 4 ikén vasárnap.

Ez alkalommal lesz a debreceni osztály avató ülése is.

A vándorgyűlés fél 11 órakor kezdődik és a város háza közgyűlési termében tartatik meg a következő programmal:

1. Hauszmann Alajos egyesületi elnök megnyitó beszéde.
 2. Uhlarik Béla osztályelnök válasza.
 3. Cserháti Jenő egyesületi elnök beszéde.
 4. Nagy Virgil műegyetemi tanár előadása: A családi lakóházakról.
 5. Aczél Géza városi főmérnök előadása: Debrecen városi műszaki ügyeinek fejlődéséről.
 6. Reisinger Aurél előadása: Kisipari villamos erő átvitel villamos központi telepek útján.
 7. Székely Ferenc előadása: Magyar birtokviszonyok és birtokrendezések a múltban és jelenben.
 8. Inditványok.
 9. Zarszó.
- Az előadások iránt érdeklődőket ezennel meghívja és szívesen látja a debreceni osztály elnöksége.

Egyház és iskola.

Püspökválasztási statisztika.

Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy gróf Degenfeld győzött. Ma aztán elvettük a statisztikát, a rideg, a senkinek sem kedvező, a mindig igazat mondó számokat és ezen alapon állíthatjuk, hogy mégis Dicsőfi József kisebbsége győzött és gróf Degenfeld többsége bukott el.

Hosszu számlapok nyújtózkodnak előttünk, külön a Dicsőfi József, külön az Erőss Lajosra szavazott gyülekezetek lélekszámáról; e számszlopokat az idő rövidsége és érzéke miatt ezúttal részletesen nem, csak egyházmegyék szerint összegezve közölhetjük az alábbiakban és megállapítható, hogy — számításon kívül hagyva azoknak a gyülekezeteknek lélekszámát, amelyeknek szavazatai megsemmisítettek — Dicsőfi József szavazott 573,137, ellenben Erőss Lajosra 466,995 református embernek képviselő-

lete és így világos, hogy a tiszántúli egykerületnek 1040,134 lélekszámából 106,142 (egyszázhatvanegyszáznyolcvankettő) többsége van Dicsőfi Józsefnek, tehát több, mint tíz százalék.

Azt hisszük, hogy a számoknak ezen csalhatatlan ereje előtt dr. Ferenczy Gyula ur is meghajlik, mert hiszen az első szavazatbontás után éppen ő állította fel a lélekszámamány elméletét Erőss Lajos javára és Dicsőfi József hátrányára. És kíváncsian várjuk, hogy ezen elméletnek az első szavazatbontáskor olyannyira hangoztatott következményei alkalmazhatnának e?

A tiszántúli Egyházkerület nagy többsége pedig tudomásul veheti, hogy ime a többség mint alakult át kisebbséggé és ha ez a többség nem tud megnyugodni abban, hogy az Egyházkerület sok kiváló lelkesze helyett egy tanár nyerte el a formák szerint kialakult többséget: vegye elégtétel gyanánt azt, hogy ezt a theologiai tanárt, ezt a monda csinált nagyságot saját *theologiai tanártársai sem tartották méltónak a püspöki székre, mert a theologiai tanárok közül egyetlen egy sem adta reá szavazatát.* Már pedig róluk csak feltételezhető, hogy nagyon jól ismerik Erőss Lajost és még a legnagyobb rosszakarat sem mondhatja azt, hogy pl. egy Sass Bélát, egy Csiky Lajost a Dicsőfi József iránti politikai rajongás tartotta volna vissza attól, hogy Erőss Lajosra szavazzanak.

No de lássuk a fent megígért statisztikát s előre kijelentjük, hogy ha dr. Ferenczy és társai ennek hitelesességét kétségbe vonják: álljanak elő saját külön statisztikával, mert az egyszerű letagadást a mi kimutatásunk helyességének elismeréseként minősítjük:

Dicsőfi József szavazott:

1. Alsószabolcs hajduvidéki egyházmegyéből	56 604
2. Beregi egyházmegyéből	19 447
3. Békésbányai egyházmegyéből	126 368
4. Bihar egyházmegyéből	8 378
5. Debreceni egyházmegyéből	96 222
6. Érmelléki egyházmegyéből	23 936
7. Felsőszabolcsi egyházmegyéből	46 562
8. Hevesnagykunsági egyházmegyéből	1 360
9. Máramarosi egyházmegyéből	10 024
10. Nagybányai egyházmegyéből	6 611
11. Nagykárolyi egyházmegyéből	43 371
12. Nagyszalontai egyházmegyéből	47 072
13. Szatmari egyházmegyéből	47 072
Összesen:	573,137

lélek.

Erőss Lajosra szavazott:

1. Alsószabolcs hajduvidéki egyházmegyéből	68 363
2. Beregi egyházmegyéből	33 353
3. Békésbányai egyházmegyéből	66 773
4. Bihar egyházmegyéből	52 823
5. Debreceni egyházmegyéből	25,342
6. Érmelléki egyházmegyéből	22 110
7. Felsőszabolcsi egyházmegyéből	42,335
8. Hevesnagykunsági egyházmegyéből	47,589
9. Máramarosi egyházmegyéből	19,011
10. Nagybányai egyházmegyéből	12,942
11. Nagykárolyi egyházmegyéből	24 509
12. Nagyszalontai egyházmegyéből	45,254
13. Szatmari egyházmegyéből	6,391
Összesen:	466,995

lélek.

Dicsőfi Józsefnek a lélekszám szerinti roppant többséget úgy hisszük az egyházkerület is figyelembe veszi a felebbbes tárgyaláskor és így nagyon is fesült érdeklődéssel nézünk a dolgoknak további fejlődésére.

Még egy megjegyzéssel tartozunk. Az E. H. végre valahára megvezette a katolikus államférfiut — Justh Gyula képviselőhazai elnök személyében, mint aki a püspökválasztásba beleavatkozott. Kénytelenek vagyunk ennek cáfolatát konstatálni, hogy a makói egyház, ahol t. i. Justh Gyulának lehetett volna érvényesítenie a befolyást — a maga 6 szavazatát Erőss Lajosra adta és a makói egyháznak 17196 lélekszáma az Erőss Lajosra esett békésbányai egyházmegyének 60,773 lélekszámában befoglaltatik.

Holott pedig a makói egyház a főjogzó-

választáskor ismételve is — mindig Dicsőfi József szavazott.

Ugy látszik tehát, hogy ez az állítólagos befolyásolás éppen ellenkező irányban érvényesült.

Külföld.

+ **Uj francia repülőgép.** Párisból jelentik nekünk telefonon: Több lap nagy dicsérettel említi a Malincot-féle repülőgép sikereit. Malincot, aki egyszerű munkásember, tegnapelőtt szállt fel először új aeroplanjaival, melyen majdnem egy óra hosszúra maradt a levegőben és átlag 50 méternyi magasságban elrepült Issy, Malakoff és Menden felé. A feltalálót az eredményes lég-hajózás után sokan üdvözölték.

+ **Tűz a Vatikánban.** Rómából táviratozzák: Este a vatikáni szeminárium egyik hálótermében, amely a Szent Mária-téren, a Szent Péter tempom közelében van, tűz ütött ki, amelyet azonban hamar eloltottak. Ama hír következtében, hogy a vatikáni helyiségében tűz ütött ki, a kíváncsiak óriási tömege vette körül a vatikánt.

+ **Megfordított pogrom.** Pétervárról valóban érdekes esemény hírt hozza a táviró. A Kiew közelében lévő Nikolajevszko faluban a zsidók voltak azok, akik pogromot rendeztek. Egy rendőrtiszt, aki rossz szemmel nézte az „igazi orosz férfiak szövetségét”, rábirta a zsidókat, hogy a szövetség házáat megostromolják. — Az ostrom igen heves volt. A zsidók lövöldöztek a házra és a szövetség tagjait kövekkel dobálták, miközben a rendőrség közegei közreműködtek az ostromban. Valóságos pogrom volt. A megtámadottak panaszára a kerület helyettes kormányzója a helyszínre érkezett. Több rendőrtisztviselőt állásától felfüggesztettek. A vizsgálat széles mederben folyik.

+ **Besszón, tőng agyonkinozva szállítottak Aradra Romániából egy magyar leányt, akinek az volt a végzete, hogy egy magyar gyűlölködő családhoz került, amelynek tagjai az áratlan és védtelen leányon töltötték ki bosszújukat. Bálint Lenke a neve a szerencsétlen leánynak. Romániában volt csaknem fél esztendeig. Több családnál volt legutójjára pedig magyargyűlölködő emberek közé került, akik rettentően megkínózták. Nehéz munkát végeztetnek vele, majd útni-vern kezdték. Többször elfordult, hogy a szerencsétlen leányt gazdája családja összekötözte, megfogdosta, valósággal félholtra verte. Egy humanus hivatalnok panaszt tett a román hatóságnál, amely hosszas eljárás után kiszabadította a bestiális család kezéből és Aradra szállította. Tegnep érkezett meg ide; volt gazdája, az aradi orvos megvizsgálta és egy kovaszincsi jobb családnak ápolásba adta. Az orvos konstataulta, hogy a leánynak belei a folytonos ütlegektől, rugdosásoktól nagyon megsérültek, állandóan verzenek és állapotát olyan súlyossá teszik, hogy felgyógyulásához nem sok a remény.**

+ **Szökés a szultán háreméből.** Nagy feltűnést keltett annak idején Konstantinápolyban Cherr Aurondsoff hercegnő hirtelen eltűnése. Most egy angol folyóiratban megírja a hercegnő, miképpen sikerült menekülnie a háremélet rabságából. A hercegnő Samy hercegnek, a szultán egyik unokaöccsének volt a felesége s a szultán nővérével egy háznál lakott. Az ebéd s a kikocsizások voltak egyhangú életének egyetlen változatosságai. Családjában volt egy angol nevelőnő, aki korán felébresztette benne az európai kultúra iránt való hajlamot s mikor először eltakarta arcát fátyollal, akkor ismerte meg borzongva azt a sorost, mely reá vár. Egyszer könnyelműen beszélt menekülési tervéről s ezért hónapokon át kellett vidám és meglegedett arccal elterelni őrizőinek gyujtót és rejtett el. Egyszer sikerült neki, néhány bizalmas embere társaságában a császári palota falain bejutnia. Elsőben a templomban rejtőzött el, ahol a félelem és a felfedezés irtóztos kinjait szenvedte végig: mindig azt látta

szemei előtt, hogy zsákba rakják s beledobják a Boszporusba. Egyszer majdnem elfogták, amikor cselédnek öltözve személyesen adott fel telegrommot a császári palotára címezve. Nagynehezen menekült, utlevelet szerzett s paraszta-asszonynak öltözve a kikötőbe ment. Itt vette rémülettel észre, hogy cipőket váltani elfeledett s pici francia topánjai éppen nem illenek a póriás öltözékhez. A kikötő rendőrkéme meg is állította, de a szép fiatal asszony annyira eltorzította az arcát és olyan széles gesztusokkal börtölt a kém nyakába, hogy ennek eloszlott a gyanuja. Egy perccel később már a Niger nevű irancia gőzös fedélzetén volt, utban a szabadság felé!

Krónika.

× **Szemérem.** Egy német ifju, este holdvilágnál a tóban furdott. Veleletlenül arra jött az ideálja és a parton megállva, beszélgetni kezdett vele. Az ifju szelímesen csevegett, de egyre jobban fázott. Ki szeretett volna jönni a tóból, de meztelen volt. Ideálját pedig nem merete arra figyelmeztetni, hogy nézzon felre vagy menjen el egy kicsit. És minthogy az ideálja nem mozdult a partról, a hősiés ifju inkább belefut a tóba, semhogy ideálját szemérmelenségében megbántotta volna.

× **Az ördög és a barát.** Egy kolduló barát az erdő szélén találkozott az ördöggel és az ur Jezus nevében almiszát kért tőle.

— Barátnak nem adok — mondta az ördög helykén és tovább ment.
— Nem enne meg a fene? — kiáltotta utána a barát. — Az apja istenit az ilyen disznónak!

Az ördög erre visszasietett.
— Miért nem beszéltél mindjárt értelmesen? — kérdezte nyájasan és gazdagon megajándékozta az Ur szolgáját.

× **Önfeláldozás.** A minden imádásra méltó ifju nőnek a foga fajt. Szerelme, fogorvoshoz mehozta volna a nőért, elvitte a

— E fog kibuzandó — mondta a fogorvos ridegen és elkezdte csattogatni a harapófogóját.

Az ifju nő azonban hallani sem akart erről.

— Ne legyen olyan gyáva — mondta erre a szerelmes. — Hisz az nem fáj.

És hogy ezt bebizonyítsa, kihuzatta egy teljesen ép fogát. Az ifju nő csodálkozva nézett rá, de még mindig habozott.

— Még most sem meri? — kérdezte a nagylelkű szerelmes. És in'ett a fogorvosnak, hanyag előkelőséggel mondván: „Huzza ki még egy pár fogamat!”

A fogorvos nekiesett a fiatal embernek, míg az ifju nő a rémülettől tágra nyílt szemmel bámulta.

— Ön nagyon bátor ember! — mondta az ifjunak, aki büszkén mosolygott.

— Mondom, hogy nem fáj! — ismételte az ifju és saját hősiességétől megrészegedve valamennyi még hátralévő fogát kihuzatta.

Az ifju nő erre megozóvalta a fejét.

— Undorodom magától — mondta egyszerűen és mindörökre a faképnél hagyta az önfeláldozó szerelme.

× **Gyöngéd leány.** Egy fiatal leány öjjel bebozátott a szobájába egy fiatal embert. A fiatal ember hevesen megölelte, de a leány suttogva mondta neki:

— Kérlek, ha lehet, ne lármazzunk...

A másik szobában az anyám haldoklik és nem szeretném háborgatni.

× **A jó király.** Volt egyszer egy hatalmas jó király, aki népének igazán atyja volt. Egyszer a jó király beutazta az országot. Ez utjában meglepve látta, hogy az akasztófák, amelyeken embergyümölcsök lógtak, mindenütt napos helyen álltak.

A jó király ezt látván, nagyon elszo-

morodott. Nyomban magához hívatta a hóhérmüniszterét és szigoruan ráfordedt:

— Micsoda dolog ez? Ezennel rendellem: az akasztófákat a jövőben jó hűvös, árnyékos helyen emeljétek, hogy a szegény akasztottaknak ne keljen annyit szenvedniük a hőségől.

Színház. Művészet.

* **A bérletek lezárása.** Ma zárták le végképen a színházi bérleteket, akik eddig nem éltek előj gattal, ezentul már nem is élhetnek vele. A közönség körében meggyilvánult nagy érdeklődés mindenestre egyik tanujele annak, hogy a nagyközönség bizik Zilahy nemes törekvésében, amelyekkel el akarja feleltetni a mult hibáit.

* **Színházi Lapok.** Amint tegnapi számunkban jeleztük új színházi lap fog megindulni Debrecenben. Szükség is van erre a lapra. Már régóta érezzük egy komoly, művészi irányú színházi lapnak a hiányát. Igaz, hogy míg a fovarosban sinosen valamire való színházi lap. Hát csoda-e, hogy a vidéken sinosen? Nem tartalmaznak egyebet a színházi lapok, mint szinlapot és hirdetések. Büszkéek lehetünk rá, hogy éppen Debrecenben fog végre diadalmaskodni e teren is a komolyabb irányzat. Zathureczky Ödön hírlapíró, a színházak régi ismerője szerkeszti, több szakemberrel a mindenképen esemény számba menő színházi és művészeti napi lapot. A lap 12 oldal terjedelemben jelenik meg, szebbnél-szebb képekkel, aktualitásokkal, komoly irányú cikkekkkel. Nem csak Debrecen, hanem az egész vidék számára készül az új színházi napi lap, amelynek előfizetése ára havonta 1 korona.

* **Diszeldadás a m. kir. operaházban.** Emlékezetes estéje volt szerdán a magyar királyi operaháznak. Kulturális jelentőség volt az est, melyen hazai dalműirodalomunk két különböző irányt képviselő terméket mutatták be a bolgár fejedelmi párnak és a külföldi előkelőségeknek. A magas vendégek tiszteltére Erkel Ferenc Bánk bánjának első felvonását és Hűvös Iván és Guerra műveit „A színház” című előadást adták elő. A fejedelmi vendégek mindvégig a legnagyobb figyelemmel és érdeklődéssel kísérték az előadást, amely valóban minden tekintetben miutaszerű volt. Mindenesetre nagyon ügyes gondolat volna az opera vezetőségétől, hogy a fejedelmi vendégeknek alkalmat nyujtott, hogy a Csodaváza szemkaprázatot a szép diszleteiben és bájos zenéjében gyönyörködhetek. Különösen tetszett az első felvonásban a Gong-tánc, a melyet Nirschy Emilia a balettel együtt lejött, továbbá a nagy keringő. Pont fél tízkor végződött a fényes előadás, mire a fejedelmi vendégek Meszáros igazgatónak a legnagyobb megelégedésüket fejezték ki és a közönség lelkes éljenzése közben a királyi várakba hajtottak.

IRODALOM.

Szeptember.

Piros szívem: fehér, dala: avult
S öreg kezével hárfázik a mult,
Ha kezéd simogatom...

Ha zöld szemembe néz sötét szemem,
Eltűnt fehér imáim keresem
S imát suhannak a falak...

Most nyit, most ég a sok-sok őszi rózsa,
De nem hervasztja el az ős utója,
Ha te szeretsz forrón, vakon...

Ha tán szívemre néha-néha rálép,
Hiába vádol egy-egy régi árnyék
S hátam mögött egy sirhalom.

Előttem élet, tűz és illatos talány:
Egy szende szűz, egy piruló leány,
A fiatalság, hatalom...

Előttem, amit rád kell szórni, rád,
Csomó rim, csók, szeptemberi virág,
Amit kezem hajdabá fon...

(Sz. B.)

Sirt az anyám...

Anyámhoz kergetett megint az élet,
Fiatal fővel, oly fáradt vagyok.
Egyetlen üdvöm, ha arcába nézek
És a hitattal ráborulhatok.
Ő simogatja a hajam lazán
És sir, sir az anyám...

Én csokot nyomok kiaszott kezére
És rászoritom zugó, bús fejem
S lelkemre száll a csend, megnyugvó béke,
Mikor anyámat nézhetem.
S eldalogom, akar a rossz gyerek:
Anyám... én... jó leszek.

A homlokára mély redőket véstek
Az évek és a sötét bánatok
S mit más anyák át élnek, jót és szépet,
Arról ő nem is álmodozhatott.
Fejem még mindig a kezén pihen
És gondola ban összeolvadunk.
Anvám meg én, így: szív a szíven:
A fájdalom szent szobra vagyunk!

— **Felhívás a vidéki írókhoz és irodalomkedvelőkhöz.** Széles e magyar hazának száz zajos városában, megannyi kisdud falujában szenteszörva ezer és ezer gondolkodó, szemlélő, itélő elme él; elme, mely ha nem is alkot világraszóló terveket, ha nem is kápráztatja meg bölcsességének fényével a tudatlanok bamuló szemeit, ha nem is terem nemzeteket boldogító, nagy eszméket: mégis kiválik a sok szürke, mindennapi észtehetség közül, mert vannak eszméi, itéletei, mondásai, melyek értékesek, melyekben van bölcsesség, van logika, van következtetés, de amely eszmék, gondolatok, ötletek legtöbbsnyire csak addig élnek, míg az azokat megteremtő agy működik... aztán elvesznek, elkallódnak az idő mulandóságának, a feledékenységének örvényes forgatagában. Ketskés Győző, az agilis és érdekes irodalmi vállalatáról ismeretes hírlapíró most azon fáradozik, hogy ezeket a veszendő, de értékes eszméket, kiszólásokat, itéleteket, gondolatokat, ötleteket összegyűjtse és egy aránylag olcsó, de diszesen kiállított album alakjában kiadja. Hogy pedig ezen törekvése sikerre vezessen, felhívja a vidéki író és tollforgató embereket, gyűjtsék össze saját és általuk elismert érdekes egyének értékes gondolatait s legkésőbb 1908 október hó 31-ig okvetlenül küldjék be a szerkesztő címére (Ketskés Győző, Szekszárd). A szöveget félív nagyságu papír egyik oldalára tessék írni s minden befejezett gondolat, kiszólás, ötlet vagy eszme alá a szerző nevét is oda kell jegyezni. Aki levelére választ óhajt, csatoljon postabélyeget is.

HIREK.

— **Elutaztak az angol hírlapírók.** Az angol hírlapírók mindössze 12 órát töltöttek városunk falai között, tegnap délután elutaztak. Nem engedte uti programjuk, hogy tovább időzzenek itt s esetleg tanulmány tárgyául vegyék a Hortobágyot is. Az angol írók mindazonáltal elismeréssel adóztak Debrecen iránt.

— **Petracsevics Géza temetése.** Az élete delén elhunyt publicistának, Petracsevics Gézának ma dé után 3 órakor lesz a temetése. A megboldogult tetemét a Szent Rókus-kórház halottas kápolnájában szentelik be s onnan szállítják a központi új temetőbe. Az „Alkotmány” szerkesztősége külön gyászjelentést adott ki buzgó és kiváló tollu munkatársa elhunytáról.

— **Az isr. hitközségi tagok figyelmébe.** Étesítettnek a t. tagok, hogy az Újév ünnepi istentisztelet a Deák Ferenc-u. isr. templomban következő időben fog kezdődni: Ma pénteken az ünnep előestéjén este fél 6 órakor, szombat és vasárnap reggel 6 órakor, délután mindkét napon 4 órakor, szombaton este 6 órakor.

— **Megmérgezte magát.** Alig mulik el húzonnéggy óra, hogy újabb és újabb öngyilkosságról ne kellene számot adni a nap krónikásainak. Igazán megdöbbentő az a vétkes könnyelműség, amilyen meg-

gondolatlanul dobják el maguktól a mai kor emberei a legdragább kincset: az életet. — Tegnap reggel Rákosi Juliánna 21 éves leány ópiummal, morfiummal és zsiros szódával megmérgezte magát, mivel kedvese, Dózsa Lajos huszárkáplár elhagyta. Azonnal gyógykezelés alá vették, azonban állapota annyira súlyosbodott, hogy aligha sikerül megmenteni.

— **Zsirosszódát ivott.** Erdős Zsuzsanna ez év június 17-én véletlenségből zsirosszódát áztatott olyan csuporba, amelyből kisgyermek kevéznie szokott s azt könnyen hozzáférhető helyre tette. Két éves kis fia gyanútlanul ivott a csuporból, minek következtében a gyilkos folyadék arcát és belső részeit összeégette. A törvényszék Erdős Zsuzsannát 4 korona pénzbírságra ítélte gondatlanság miatt.

— **Szerencsétlenül járt kis fiú** Lőki Imre 18 éves halápon lakó tehenész fiú szarka fiókákat akarván szedni, felmászott egy magas fa tetejére. — A fa gyöngye ágai azonban nem bírtak meg s így a földre zuhant, minek következtében súlyos sérüléseket szenvedett. Behozták ápolás végett a kórházba.

— **Meglopta a gazdáját.** Bujdosó Róza püspökladányi cselédeány gazdájától, Papp Miklós jegyzőtől eltulajdonított egy 40 korona értékű aranyórát láncsal együtt. A törvényszék 3 havi fogságra ítélte, a vádlott azonban tagadja a lopást s az ítéletet megfellebbezte.

— **Szerelmi komédia.** A régi francia bohózatírók receptje szerint akarta szerelméről meggyőzni választottját egy debreceni fiatal ember. A ravasz szeladon kiment a Nagyerdőre s miután hatástalanul röppentek el ajkairól az imádó szavak: szerelmese előtt mellének szegte revolverét, amely azonban szerencsére — csütörtököt mondott. Hogy ennek az ártatlan kis cselőgagnak meglette várt eredménye: arról nem szól a krónika.

— **Korcsmai verekedés.** Kállai Sándor két tarsával a múlt év november 25-én Alsójózsán idogált a Farkas fele korcsmában. Ugy éjfél felé betért oda Tóth Imre hajdubörményi lakos is, azonban csak hamar előnk szóváltásba elegyedtek, aminek az lett a vége, hogy Kállai Sándor társaival együtt jól elverte Szabó Imrét úgy, hogy az súlyos sérüléseket szenvedett. A törvényszék Kállai Sándorra 6 heti, Szabó Mihályra 4 heti, Rácz Jánosra pedig 8 napi fogságbüntetést szabott.

— **Hazassági tragédia.** Régi igazság az, hogy, amely házasság nem a kölcsönös szeretet és egyetértés szilárd alapján épül fel: nem lehet boldog s gyakran szomorú katasztrófával végződik. O. áh János vámpörösi lakosra nézve is valóságos pokol volt a házasság. Rossz viszonyban élt a feleségével s a családi béke helyett veszekedések, perpatvarok voltak napirónden házában, amelyeket annyira szívére vett, hogy elméje megzavarodott és mindenkit megakart gyilkolni. A jobb sorsra érdemes embert a hatóság bezáratlatta a debreceni kórházba.

— **Elzökött a gazdájától.** Kohn és Társa sűrűkereskedőknél alkalmazott Róth Antal 17 éves tanonc már több ízben megszökött gazdájától, de mindig rajtavesztett. Az állomáson most is felismerték és bekísérték a rendőrségre.

Percol Carola tánciskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Szent Anna-utca 22. szám.

— **Csinos garson lakás.** Egy pompás kis garson lakás áll egy szobából csinosan beburorozva, külön bejáratú és minden lehető kényelemmel kiadó Timár-utca 17. sz. alatt.

Szüretkézi tűzijátékok, röppentyűk kaphatók nagyválasztékban Mentze Henrik újdonságok áruházában Kossuth-utca 4. sz.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle Emulsió az elsatnyulástól megmenti s rendes erőhöz, vidámsághoz segíti őket.

Aggódó szülők



Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt kéjük figyelembe venni.

ezrei nézték elragadtatva gyermekeik egészségének rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet visszautasítja, a

SCOTT-féle Emulsiót

szívesen fogadja és könnyen emésztí meg.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógytárban.



TAVIRAT és TELEFON

Thaly a vértanúk sírjánál.

Budapest, szeptember 24. Juszt Gyula a képviselőház nevében Thaly Kálmánra bízta az aradi tizenhárom vértanú sírjának október 6-iki megkoszoruzását. Thaly fogja tehát letenni a képviselőház koszoruját az egész nemzet nevében a hősök hősei porladó földi maradványaira.

A fejedelmi pár bucsuja.

Budapest, szeptember 24. A bolgár fejedelmi pár ma vett bucsut a fővárostól; a fejedelem asszony Bécsbe megy, míg a fejedelem Szombatnelyre megy a vitéz huzárjaihoz.

Tisza István adománya.

Pápa, szeptember 24. Tisza István gróf, a pápai református tanítóképző intézetnek negyvenezer koronát adományozott.

Leégett község.

Besztercebánya, szeptember 24. Tájó község porig égett. — Még a templom is áldozatul esett a pusztító elemnek.

Borzalmas teufon.

Vanilla, szeptember 24. A philippi szigeteken borzalmas teufon dühöngött. Több szigetet teljesen elseper a szó szoros értelmében.

A bankkارتell feloszlott.

Budapest, szeptember 24. A bankkارتellhez tartozó pénzüzetek ma értekezletre jöttek össze. Pullman Adolf foglalkozott a helyzettel. Ecseltelte a jelenlegi állapotok tarthatatlanságát és fejtegette azoknak a támadásoknak az okait, amelyek a kártell meggingatták. Végre a feloszlást javasolta. Az értekezlet az indítványt elfogadta.

Közgazdaság.

Az országos magyar kereskedelmi egyesülés központi választmánya szeptember 29-én tartja legközelebbi ülését. A gyűlésen foglalkozik a választmány a vasárnapi munkaszünet szabályozásáról készített miniszteri előadói tervezet ügyében, megállapítja továbbá a családi otthonról szóló törvénytervezet dolgában az igazságügyi miniszter elé terjesztendő véleményét. Ezenkívül tárgyalás alá kerülnek az OMKE ideai munkaprogramjához fontosabb kérdései, valamint az elnöki bejelentések és az egyesülés nyári szüneti ügyviteléről beszámoló titkári jelentés. Ugyancsak szeptember 29-én titkári értekezlet lesz OMKE-ben, amelyen az egyesülés központi tiszviselőivel megbeszélni a vidéki szervezet teljes kiépítésének és fokozatos erősítésének célravezető módjait.

Az Országos gyümölcsös és szőlőkiállítás Budapestten igen nagy arányúnak ígérkezik. Eddigél 150 kiállító több waggon gyümölcsöt jelentett be, amely ezer méter hosszú aszalokon lesz az eddigi rendszertől eltérőleg elhelyezve s a program szerint csoportosítva. A kiállításon nemcsak a gyümölcsök, hanem a dísznövények és az őket megillető szerephez jutottak s mintegy kilométer hosszúságban lilaszin balkonszerű virágdisz fogja gyönyörködtetni a kiállítás látogatóit. Az ország összes nagyban termesztett gyümölcs fajtái — őszi s téli fajták — a terem közepén egy óriási gyümölcsös kosárban mint asztaldisz bemutatva. A kiállítást szombaton delután 5 órakor mutatja be a rendezőség a sajtónak, a megnyitást pedig vasárnap délelőtt 11 órakor lesz. Kiállításra bejelentések még folyton érkeznek és elfogadtatnak. Félkéri a bizottság ez uton is a jelentkezőket, hogy a statisztikai űrlapokat mentül pontosabban kitöltve legyenek szívesek a katalógus számára beküldeni.

Új aranybánya Szatmár vármegyében A nagybányai járásban levő Iloba községben egy fővárosi pénzintézet két hónap óta bányászati kutatásokat és furatásokat végeztet. Iloba község már régebben is nevezetes bányaközség volt. Arany éroben bányászott, de azóta már nem. Ekkor a bányakincstár a bányászatot beszüntette. A mostani kutatási munkálatokat Fazék Gyula bányamérnök, a selmeobányai bányászati akadémia asszisztense vezeti.

Ló és szarvasmarha kiállítás. A hajdúvármegyei gazdasági egyesület és lótenyésztési bizottság Nagyméltóságú Földművelésügyi m. kir. Miniszter ur anyagi támogatása mellett 1908. évi október hó 18-ik napján d. e. 10 órakor kezdődőleg Hajdudorog községben ló és szarvasmarha kiállítást s ezzel kapcsolatosan tenyésztési jutalomdíj kiosztást rendez. — Kiállítandó minden hajdúvármegyei lakos tenyésztő. A kiállítandó állatok a kiállítás helyén és napján reggel 8 órakor állatorvosi megvizsgálás és jegyzékbe vétel végett a gazdasági egyesület titkára elé vezetendők. A lovaknál a I, II. csoportban kis gazdák saját nevelésű állatai díjaztatnak; szarvasmarháknál szintén tenyésztő kisgazdák állatai jöhetnek díjazás alá s az első csoportban megkivántatik, hogy a borjú ellése előtt az állat már a kiállítható birtokában volt, a többi állatoknál pedig, hogy legalább 3 hónappal a kiállítást megelőzőleg a kiállítónak tulajdonát képezzék. A lovak és kisborjas tehenek, általában nem csoportos jószágok kötélen vezetendők elő. A bíráló bizottság a helyszínen fog megalakítani. Egy csoportbeli állatnál egy kiállító csak egy díjat nyerhet. — Felkérjük Hajdúvármegye gazdaközönségét, hogy a kiállítás megtekintésére minél nagyobb számban megjelenjen a állataikat elővezetett szíveskedjenek. A kiállítás napját megelőző napon érkező állatok elhelyezéséről Hajdudorog község előjárósága gondoskodni fog. Délben közeledő meghatározott árért a vendéglő nagy termében. Debrecen, 1908. szeptember 11-én. Kovács Gyula alispán, gazd. e. elnök, Ványi Lajos, lótenyésztési biz. elnök, Dávidházy Sándor vm. t. főjegyző, gazd. e. titkár.

Törvényszék.

§ A mulatság vége. Pünkösdi másod napján bált tartottak Monostorpályiban s ez alkalommal Bujdosó Dezső esküvőjén minden táncot egy leánnyal járt el. — Ez nem tetszet Munkácsy Józsefnek és két társának s közös akarattal jól el verték a gyanútlanul mulató legényt. — Tegnap tartotta ez ügyben a tárgyalást a törvényszék, amely Munkácsy Józsefet és Kalmár Lajost 4—4 havi fegházra, Dézsi Imrét pedig 6 havi börtönrre ítélte.

Ruhák Férfi-,
fiu-,
és gyermek **Ruhák**

nagy választékban

Gerő Ernő

ruha nagyáruházában
Piac-utca 41.

Mindenféle

iskolai szerek

füzetek, rajztömbök, körzők, vonalozók stb. a legolcsóbb bevásárlási hely

Mihály Sámuel

papír üzletében, Piac-utca 30. szám.



Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piac-utca 72. szám alatt.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Átvész tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre es

Vállalkozik minden egyéb banküzlet kötésére.

Az igazgatóság.

Csarnok.

Bosnyákország sarkánya.

A „Debreczen” eredeti regénye.

Irta: Tomić Eugén.

91

Néha vendég jött Boszniából, mely élénk kereskedést folytatott Eszékkal. Ezen ismerősök elmondták Husszeinnak, hogy mi történt menekülése után odalenn. Azon bégek és kapitányok, kik Husszeint pártján állottak, a sarajevói csata után bezárkóztak erős várakba, azon hitben, hogy így könnyebben tárgyalnak Kara Mahmuddal és megmenthetnek valamit jogaikból. De csalódtak.

Kara Mahmud egyiket a másik után győzte le és rabul ejtve, Stambulba küldte az urakat. Innen nem is tértek többé vissza. Helyüket idegenekkel töltötték be, kiket a vezir küldött és menesztett kedvére.

Rizvanbegovics Ali agát fényesen jutalmazta meg a szultán. Hercegovina pasája lett belőle. Ellenben a sarajevói polgárság, mely alig várta az idegen vezirt, rosszul járt. Nem tűrhették, hogy a vezir seregestül Goricián székeljen, tehát küldöttség ment hozzá kérni, menne Travnikba, régi székhelyére a bosnyák vezireknek.

A kérés mit sem használt; ekkor ellene szegültek a vezirnek. Pár ezren meg is támadták, de a vezir leverte őket és azontul vas kézzel kormányozta Sarajevót.

— Ez az árulás bére — szólta Husszein. Az oszmánliban biztak és az leigázta őket.

De ezért keserves volt a menekültek élete is az idegenben. Hiányzott a megszokott nyugalom, amely a keleti ember élete, a vitézi társaság, a hárem puha, titkos boldogsága, gyönyöre. Amellett még a vallási szokásait sem lehetett itt teljesíteniök.

Husszein buskomor lett. Szemlátomást fogyott, komorult, magába vonult.

— Bár csak ő volna velem, — gondolta — mindent elviselnék. De hol van ő? Merre, merre, Istenem?

Egy nap rányitott egy magas ferenczrendi barát, fra Ilija, a szávamenti plébános, régi ismerőse Husszeinnak. Ez miséig nem néki, hogy Ali Namikot, az új skutari pasát levertek a montenegróiak, mert a nagyvezir hadat akart ellenük vezetni, de abban maradt a dolog, mert az egyiptomi h lytartó, Ibrahim pasa föllázadt és a szultán az ellen küldte a nagyvezirt. Így Montenegro békében maradt. Bizonyos, hogy az egyiptomi pasát leverik. Európa csendes Montenegro kimerült. Albánia és Bosznia le van verve.

Hogy biztosítva legyen a béke, a nagyvezir mielőtt elment volna Macedóniából, kihirdette az összes menekülők megkegyelmezését, kik az országon kívül élnek és a kik fegyvert emeltek uruk ellen.

— Mindenki megkegyelmeztek? — kérdé Husszein éledő reménnyel.

— Rajtad és Ali pasán kívül mindenkinek, tisztességes vezir. Nektek be kell várnai a császári fermánt. Még Kara Fezsia is, aki megsarcolta Szófiát, visszatérhet hazájába, csak ti még nem, szólta a barát.

Husszein hallgatott feldre süttött szemmel. A barát vigasztalni próbálta:

— Kegyelmes a császár, majd visszabocsát hazádba.

— Ami Skodra pasával történt, az váram is, — mondta Husszein.

— És mi történt Skodra pasával?

— Kétségtelenül akasztófára került vagy száműzetésbe. Nem hallani róla.

— Hát nem tudod, mi történt vele? — kérdé a barát. Családostul Stambulba vitték, hát azt hittétek, hogy már elveszett. De kegyelmes volt a nagy ur. Stambul környékén jelölt neki is lakhelyet és százezer garas évi tartáspénzt rendelt neki.

— Mégis száműzött.

— De szépen és kényelemben élhet mégis.

— Bosznián kívül mi az élet!

Folyt. köv.

Szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

NYILT-TÉR.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Eladó ház.

Vidékről beköltözőknek igen alkalmas új ház, szép nagy udvarral, jó vizü kúttal igen közel a főutcához, olesó törlesztéses kölesön van rajta,

rendkívül előnyös

feltételekkel megvehető. Cim

o o a kiadóhivatalban. o o

3217—1908.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város közgazgatási bizottságának folyó évi szeptember hó 5-én 598. szám alatt kelt határozata folytán az utadó pénztár 1909—1910. évekre összeállított költség előirányzata az 1890. évi I. t.-c. 22. §-a értelmében a mai naptól kezdődőleg 15. napi közzemlére a polgármesteri hivatalban ki-tétetik.

Erről az érdekeltek azzal értesítetnek, hogy az, az ellen irányuló észrevételeiket ugyancsak a polgármesteri hivatalhoz fentebb jelzett határidő alatt beadhatják.

Debreczen, 1908 szeptember 23.

Kovács József sk.
polgármester.

A HAJDUMEGYEI MÉHÉSZEGYLET
MÉZ
TERHÉKEINEK MEGRIZOTT ELÁRUSÍTÓJA
DEUTSCH LAJOS
FÜSZERKERESKEDŐ PIAC-UTCA 38.

1 kgr pergetett méz 1 kor. 20 fillér.

Kiadó boros pince.

...

A Zenede Vár-utcai házában 300—400 hektó bor befogadására is alkalmas boros pince

kiadó.

Értekezhetni lehet dr. MÁRTON KÁLMÁN házgondnoknál (Piac-utca 44.) s a helyszínén a házmesternél.

Találmányok és fogalmak

Keresünk folyton jó és szabadalommal védhető találmányokat átvenni és értékesíteni azonnali magas készpénz fizetéssel vagy nyereségrészesedéssel az egész szabadalom tartósága alatt

Találmányok melyek még nem állnak hivatalos védelem alatt, általunk eszközöltetnek, illetve megkerestetnek.

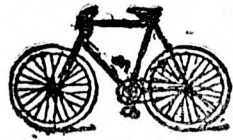
Ugyszintén minden szabadalomjogos és szabadalomügyi ügyekben költségmentesen adunk felvilágosítást.

Ajánlatok intézőndők: Patentanwälte Ingenieur Krug und Professor Aquilar Basel (Schweiz) Freiestasse 32.

Szabadalmi hivatal találmányok és szabadalmak eszközése és értékesítése az összes országokban.

Akérdések duplaportóval látandók el.

Kerékpár, varrógép,
gramafon, villamos-



sági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára. Nagy választék lemez-újdonságokban. Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémesztergályozást, zománcolást, nickelezést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.



Geller és Németh
Debreczen,
Hatvan-utca 8. szám.

Nyelv és irodalmi intézet

Debreczen, Piac-u. 9. sz.

Előleges értesítés.

Tisztelettel hozzuk a t. közönség tudomására, hogy intézetünket folyó év szeptember hó 3-án megnyitjuk és beiratásokat már most elfogadunk fentjelzett helyiségeinkben.

a) Nyelvtanfolyamokra: német angol, francia, olasz, esetleg a magyar nyelvre.

b) Német, francia, angol, olasz kereskedelmi levelezésre.

c) világirodalom történet, művészet-történet és esztétikára.

A nyelvtanfolyamokat a Berlitz-módszer szerint vezetjük, a tanítvány az első leckeórától kezdve csakis a megtanulandó nyelvet hallja beszélni. Nyelvtanáraink kiválóan képzett külföldi (ugyanazon nemzetbeli) tanérek. A többi tanfolyamokon ugyancsak elsőrendű tanárok oktatnak.

Tandij havi 10 korona.

Magán és cerele-tanítás. Nappali és esti tanórák. Prospektusunkat ingyen és bérmentve küldjük.

Az igazgatóság.

Császárfürdő Budapestén.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák-, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénasavas- és villamos vízfürdők. Ivó-kúra. 20 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

1322

Az igazgatóság.

Aziskolaiév

kezdeté alkalmából ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe. Fiu- és férfingek. Lábravalók és harisnyák. Nyakkendők, paplanok. Madracok és flanel takarók nagy választékban feltűnő olcsó szabott árakhoz:

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat és szőnyegáruháza Debreczen, Rózsa-utca.

FAZEKAS IMRE

Villamos-világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Képgyár R. T. képviselője. Iroda Debreczen, Piac-utca 77. szám (az udvarban). — Telefon szám 567.

Elvállal Villamos Világítási berendezéseket, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére a legszolidabb kivitelben erőátviteli motorberendezéseket. Nyomdák, műhelyek, szivattyúk stb. meghajtására a leghasznosabb kivitelben, Telefon és szobacsengő berendezéseket.

Szállít mindennemű szerelési anyagot, csilárokot, dynamó-gépeket, motorokat, műszereket. iv- és izzólámpákat dr. Just Wolfram lámpákat, Tervek és költségvetés díjtalan.

Dr. KARDOS SAMU

és

dr. GÁBOR JENŐ

társ-ügyvédi irodája f. évi augusztus 16-tól kezdve Ipar- és Kereskedelmi Bank, Piac-u. 58. sz. a. palotájában I. emelet 14. ajtó szám alatt van.

Iskolás-

gyermek részére, kész fehérneműk zsebkezdők, harisnyák, paplanok, matracok, pokrócok, (flanell takarók) és ágyszerítők legnagyobb választékban s legjutányosabb árakon kaphatók

Kardos László

vászon- és kelengye-üzletében

Debreczen, Kossuth-u. 9.

Telefon 210.

Telefon 210.

Földes Sándor

elektrotechnikai vállalata

Debreczen nagytrafik udvar.

Legolesóban és szakszerűen készít villamos világítási- erőátviteli berendezéseket, házi és magán telefonok, villancsengők berendezését és évi jókarban tartását, valamint minden e szakmába vágó legkomplikáltabb munkát.

Okulárium

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 15. félemeleten. Wien, I. Kärtnerstrasse 39. Megfelelő szemüvegek ingyenes orvosi rendelés naponta 9 órától 7-ig Márkus dr. vezetése alatt. Szemüvegek és orrcsüptetők 3 koronától feljebb. Színházi és távesövek minden kivitelben dus választékban.

Zeis-Trieder látcsövek.

Boros hordók

és taposókádak használt

és uj, minden nagyságban és mennyiségben o o kaphatók o o

Péterfia-utca 76.

Ugyanott 1 üzleti petroleumos tartály is eladó.

Aki hirdetni akar

még pedig sikerrel, az forduljon az Általános Tudósító (Leopold Gyula) hirdetési osztályához, Bpest, VII., Erzsébet körút 41., ahol hirdetések az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid árakon eszközölnek. Több mint 200 naptár kizárólagos képviselője, vidéki lapok központi hirdetési osztálya számos hírlap kizárólagos kezelője. Díszes ujsághatalógus, képes naptár-egyedek felvilágosítással díjmentesen.

Mérnök-akadémia!

gépész, villany, építész mérnöknek és építész vezetőnek. Fővételi főhétel 6 gymnasium osztály, vagy hasonló előképzettség vagy szakiskolai végzettség. Bővebbet az útmutatóban.

WISMAR, am der Ostsee.

Erőt és ifjúságot

szerezhet ismét az elgyengült, idő előtt kimerült beteg, ha követi az ingyen könyvecskében f. Isorolt utasításokat, mely könyvecskét alábbi című postán kérheti mindenki díjtalanul. Vhyra Társaság Budapest, V. Váci körút 78. II. 14.

Borsajtók Boronyomó-zsákok

szőlőzuzé k,
faputtonok

raktára

Sesztina Lajos

vasútiútében Piac-utca 23.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomott szó 6 fillér.
 Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg bekiültetik.
 Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlat.

Peérban (Szilágymegyében) 100 véka finom fajta téli alma helyben eladó. Értekezhetni Szent Anna-u. 32.

Vidéki városban közel Debrecenhez egy ház, jömeneteli Koresma, trafik fűszer üzlettel ellátva eladó, értekezés Csapó-utca 10.

6 db „**LOLLER**” fajta, kiváló repülésű galamb jutányosan eladó Honvéd-u. 29. sz.

Mindennemű férfi és női kalapok tisztítását a legdivatosabb forma szerint és a legszébb kivitelben a legjutányosabb árak szerint készíti özv. Kiss Gáborné utóda BORZA ISTVÁN kalapos fiútele Debrecen, Főpiac, (Stenczinger ház). Cilinderek azonnal vasaltatnak.

Dlőszegi u. on a hetedik kilométernél 17 köblös föld kiadó. A tanyában értekezhetni.

Eladó az Ondódon 29 öl szántóföld új épülettel a Vedres dűlőben, ára 3400 frt, 500 forint teherrel. Értekezhetni özvegy Cseresznyés Ferenénél ugyanott.

1 raktár, 1 nagy pince száraz és tiszta, kiadó. Hatvan-utca 69. szám vásártér. Csicsó Lajosnál.

Fehérnemű varrónő házakhoz ajánlkozik Boldogfalva-u. 22. sz.

A ref. ispotályi kisdudóvadához tisztességes, erőteljes magánosnő dajkának felvétetik, Jelentkezni lehet Sziv-utca 28. az óvónőnél.

Jó fehérnemű varrónő urnók pártfogását kéri. Cserépes u. 7.

Bélyeggyűjtők! Legritkább külföldi bélyegek fel és negyed áron dus választékban kaphatók Harmathynál Fűvészkert-u. 14.

A Kossuth 67 ik számú ház aránylag kevés pénzzel megvehető. Óriási telek, magas tiszta jövedelem. Értekezés Csapó-u. 38.

Szobás lakás (alkov.-val) és minden tartozékaival, gázvilágítással kiadó november 1-re. Értekezhetni Darabos-u. 5. (az emeleten.)

Legjobb anyaggal, legolcsóbban és legmegbízhatóan rendez be, helyben és vidéken, villamos világítást, ivólámpákat, izzólámpákat, költségvetést díjtalanul

FÖLDVARI L.

Kossuth-utca 1. az udvarban. — Telefon 168. sz. — Tanuló felvétetik.

Legdivatosabb férfi fehérneműek, nyakkendők, bőr és kötött keztük, Gummi különlegességek! Kötszerek, betegápolási cikkek

Győrfi Sándor

keztük-, kötszer- és divat-üzletében. Debrecen, Simonffy-u. 2. (V. bérház.)

Az Ebesen, a vérvölgyi megállónál, közvetlen a vasút mellett 32 és fél katasztrális hold föld a rajta levő épületekkel együtt eladó. Értekezni lehet: Miklós-utca 39. sz. a.

Tankönyvek féláron.

Az összes fiú és leányiskolákban használandó tankönyvek az új tantervhez alkalmazva fél áron kaphatók **Harmathy** antiquariumban, Fűvészkert-u. 14. Iskolataskák rendkívüli áreszállítással.

Kereslet.

Álló íróasztal, továbbá copirprés és egy nagy íróasztal sürgősen megvételre kerestetik Lorántffy-utca 13.

Egy kiszolgáló jó fizetéssel felvétetik a Szilágyságban Csapó-u. 7.

Elszegényedett uri, vagy iparos leány három gyermek mellé kerestetik, a legkisebbik 5 éves; aki német nyelvet bír, előnyben részesül. Értekezhetni Attila-tér 3. szám.

Gazdatisztet keres Klein Testvérek Intézete Degenfeld-tér.

Ügyes és szolid varrónő felvétetnek Vanger Sándor és társánál Battyányi-u. 1.

Egy jó családból való fiú tanulónak felvétetik Félégyházy János fűszer-üzletében Piac- és Miklós-utca sarok.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasa szer a

MOLLITERGIN,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) üdeségét, hamvasságát, rózsaszínben játszó fehérséget. Megszünteti a kézörösséget. Az eldurvult, kirepedezett és szélkifujta arcot vagy kezét, a legrovidebb idő alatt fehérré s puhává tesz! Poudre alá is igen ajánlható! Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen fémentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s főraktára **Mihalovits Jenő** gyógyszerháza a „Kigyó”-hoz Debrecenben, Főpiac 31. sz. alatt, a Városházzal szemben.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetőse

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Villágtöltőtestek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon szám: 568.

1063

Donogán és Somossy

Menyasszonyi kelengye, szőnyeg, divatruházat

Debreczen,

* * Kistemplombazár. * *

Megérkeztek az őszi idény **ujdonságai** női ruhakelmék — Flanelek — selymek — ruha-
o o o diszekben. o o o

Óriási választék!

Az őszi idényre gyönyörű szép **Ujdonságok** érkeztek

Női ruhadiszekben

u. m. himzések, applicatiók, sujtás, tresse és zsinorzások, mellény-selymek bársonyok.

Bosznay és J. Tsa

1 divat-áruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.



BUZIÁSI PHÖNIX

ASVÁNYVIZ

Kitűnő hatásu vese- és hólyagbajoknál.

Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített.

* RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ. *
Orvosilag ajánlva.

Üdit, gyógyít.

Ivógymódrára használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fűvényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség: **Muschong** buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn. Debreceni főraktár **Grünberger és Glöck** cégnél.

Nyomatott Debreczen sz. kir város könyvnyomada-vállalatánál.